

Fiskeri- og kystdepartementet
Boks 8118 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler: Maja Kirkegaard Brix
Telefon: 41691457
Seksjon: Reguleringsseksjonen
Vår referanse: 12/16218
Deres referanse:
Vår dato: 12.03.2013
Deres dato:

Att:

SVAR PÅ HØRING VEDRØRENDE MINSTEMÅL SEI NORD OG SØR FOR 62°N

INNLEDNING

Vi viser til høring vedrørende minstemål for sei nord og sør for 62°N fra Fiskeri- og kystdepartementet (FKD). I høringsnotatet foreslås endringer i minstemålsbestemmelsene i forskrift 22. desember 2004 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 43. Forslaget innebærer et felles minstemål nord for 62°N på 45 cm, og et felles minstemål sør for 62°N på 40 cm uavhengig av hvilken type fiskeredskap som benyttes.

Dagens minstemål for fartøy som fisker sei med not reguleres av utøvelsesforskriften § 43 nr. 16 bokstav c. Nord for 62°N er minstemålet på henholdsvis 35 cm, 40 cm og 42 cm avhengig av hvor fartøyet fisker. Sør for 62°N er minstemålet på 32 cm ved fiske innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene. Som følge av at det kun er fartøy som fisker med not som har et lavere minstemål enn det som foreslås i FKD sitt høringsbrev, er det denne fartøygruppen samt den landindustrien som mottar fangst fra disse fartøyene som vil bli direkte negativt berørt av høringsforslaget.

BESKATNINGSGRAD OG BESKATNINGSMØNSTER

Fiskeridirektoratets overordnede mål er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Minstemål regulerer beskatningsmønsteret i fisket, og en økning av minstemål vil innebære at fisket flyttes mot større individer. En slik endring kan være gunstig i forhold til målsettingene om bærekraft og verdiskaping. Ved å fiske mindre av småfisken og mer på den store, utnyttes vekstpotensialet i den

enkelte fisk bedre og flere individer rekker å nå gytemoden alder før de fiskes. Dette er bra for bestanden og den langsiktige avkastning fra bestanden. Samtidig vil det være slik at større fisk generelt betales bedre enn liten fisk (per kg) og den forventede verdien av fangsten vil således øke.

Den langsiktige avkastningen av seibestanden er avhengig av naturlige variasjoner og av fisket. Fisket kan reguleres ved hjelp av minstemål, men også ved hjelp av begrensninger i uttak. Mens minstemål påvirker beskatningsmønsteret vil uttaksbegrensninger påvirke beskatningsgraden, altså hvor mye som fiskes. Hvilken effekt som en endring av minstemålet forventes å ha på fiskebestanden vil imidlertid være avhengig av beskatningsgraden. Hvis beskatningsgraden, gjennom høstningsregler, alene bidrar til en god bestandssituasjon, vil effekten av en økning av minstemål være mindre enn hvis en ikke har kontroll på beskatningsgraden. Vi har nå høstningsregler for nordøst arktisk sei og nordsjøsei. Disse regulerer beskatningsgraden gjennom aggregerte fiskedødeligheter på henholdsvis $F=0.35$ og $F=0.30$. Begge bestandene er i god forfatning, og gir opphav til et fiske for flere ulike fartøygrupper. Effekten av å øke minstemålet vil derfor være mindre enn hvis disse fiskebestandene ikke hadde vært godt regulert gjennom høstningsregler, selv om økning av minstemålet fortsatt vil ha en effekt.

Et alternativ til økning av minstemålet ville være å regulere beskatningsgraden sterkere gjennom å senke den aggregerte fiskedødeligheten F i høstningsreglene. For nordøst arktisk sei kan Norge gjøre dette alene, mens en for Nordsjøsei må avtale en slik reduksjon med EU. Tidligere utredninger fra Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet (2006) har vist at det for nordøstarktisk sei sannsynligvis ville være en langsiktig gevinst ved å senke beskatningsgraden i høstingsregelen til $F=0,32$.

Mens minstemålsbestemmelser generelt har lang levetid i norsk fiskeriforvaltning, endres totalkvotene årlig i henhold til havforskernes bestandsanslag og gjeldende høstningsregler. I perioder der naturlige variasjoner sender størrelsen på seibestanden ned, vil de årlige kvotene også reduseres. Selv om høstningsreglene som genererer kvotene er testet med hensyn til langsiktig avkastning fra bestanden, har vi erfaring for at en nedgang i kvoter fra det ene året til det neste kan bli møtt med stor motstand fra den næringen som er avhengig av høyest mulig kvotegrunnlag å fiske på. Et vel så potent virkemiddel som økning av minstemålet vil derfor være å holde fast ved de etablerte høstningsreglene også når bestanden reduseres. Et slikt fast forhold til høstingsreglene vil bidra til raskere forventet gjenoppbygging av fiskebestanden. En bør derfor unngå ad hoc fravikelse av etablerte høstingsregler. Slike endringer bør kun skje i forbindelse med kvalitetssikrede revisjoner av de samme høstingsreglene.

Minstemålet for sei varierer langs kysten, noe som skyldes tilpasning til ulike flåtegruppers mulighet for å fiske sei med not. Noen flåtegrupper fisker således på sei av mindre størrelse. Et annet alternativt virkemiddel til en økning av minstemålet vil være å unnlate å refordele ufisket kvantum i de fartøygrupper som fisker stor sei til de(n) fartøygruppe som fisker sei av mindre størrelse. Dette vil også bidra til en økning i fiskebestanden.

HISTORIKK

Utredninger perioden 1980 - 2013

Minstemål på sei, og problemstillinger som berører minstemål på sei, har blitt behandlet en rekke ganger de siste 30 årene. Den 10. november 1980 nedsatte Fiskeridirektøren Seiutvalget for gjennom innsamling og analyse av data å gi en oversikt over den aktuelle situasjonen i det norske seifisket. Innstillingen fra utvalget forelå den 4. juni 1982 og ga opphavet til de differensierte minstemålene i seinotfisket.

Fiskeridirektøren vurderte flere ganger mot slutten av 80 tallet å ta spørsmålet om minstemål på sei opp igjen. Det ble blant annet innhentet en uttalelse fra Havforskningsinstituttet i 1988 uten at dette ga grunnlag for å ta opp saken på nytt. Minstemål ble videre behandlet i Reguleringsrådet i mai 1990 og realitetsbehandlet i Reguleringsrådet desember samme år. Saken ble også tatt opp under høstmøtet til Reguleringsrådet i 1992. I 1996 ga FKD Fiskeridirektoratet i oppdrag å utrede spørsmålet om hvorvidt minstemålene for sei burde heves. Utredningen forelå høsten 1996, og like før jul 1996 ble rapporten sendt på høring med høringsfrist 3. mars 1997. I forbindelse med Reguleringsrådets vårmøtet i 1997 ble minstemål tatt opp under sak 5, og Fiskeridirektøren foreslo en strategi for endringer i minstemålet for sei nord og sør for 62°N. Seinotfisket nord for 62°N ble deltakerregulert i 1999. I 2006 ble det fastsatt en høstingsregel for bestanden av nordøstarktisk sei, og denne ble våren 2007 vurdert av ICES til å være i tråd med føre-var-prinsippet.

I 2009 vurderte Havforskningsinstituttet på oppdrag fra FKD minstemålene for sei i norske farvann og hvilket høstingspotensial det er av denne ressursen. Denne vurderingen konkluderte med at det ville være en begrenset gevinst i form av økt langtidsutbytte ved en ytterligere økning av minstemålet. I 2011 kom imidlertid Havforskningsinstituttet med en bekymringsmelding vedrørende endret beskatningsmønster i seifisket nord for 62°N som følge av at seinotgruppen hadde fått fiske ut over sin kvote med vel 9 000 tonn i 2010. Fiskeridirektoratet tok problemstillingen opp under sak 2.1.3 om sei nord for 62°N i reguleringsmøtet om våren samme år.

En gjennomgang av reguleringen de siste 10 år viser at det underveis i enkelte reguleringsår har blitt foretatt flere disposisjoner som har bidratt til en de facto lemping på de vedtatte minstemål på sei. Årsaken til dette har gjennomgående vært at det ikke har vært mulig å gjennomføre et rasjonelt notfiske uten nå komme i konflikt med de vedtatte minstemål. I 2005 og 2008 ble det i den årlige reguleringsforskriften på torsk, hyse og sei nord for 62°N innført et unntak fra minstemålet på 42 cm i området nord for Lofotodden. Nytt minstemål ble satt til 40. I 2005 strakk perioden for det nye minstemålet seg i utgangspunktet fra 18. juli til og med 31. august i 2005, men ble utvidet til å gjelde til og med 31. desember s.å. I 2008 strakk perioden seg fra 8. september til og med 31. desember.

I desember 2006 ble det med virkning fra 1. januar 2007 fastsatt i utøvelsesforskriften § 43 nr 16 bokstav d) at Fiskeridirektoratet kunne bestemme at minstemålet på 35 cm ikke lenger skulle gjelde når det i området mellom 65°30' N og 62°N var beregnet oppfisket 3 000 tonn sei under 40 cm i 2007. I mai 2007 ble området utvidet fra å gjelde mellom 65°30'N og 62°N i til å gjelde mellom 66°33'N og 62°N. Endringen medførte en liberalisering som medførte at det var mulig å fiske under minstemål på sei med not i et større område enn tidligere. I 2007 ble minstemålet på 35 cm i utøvelsesforskriften i området mellom 66°33'N og 62°N opphevet fra og med 29. juni kl 24.00 i fisket etter sei med not, noe som innebar et minstemål i det gjeldende området på 40 cm. Forskriften gjaldt opprinnelig til 31. desember 2007 men ble opphevet allerede den 4. juli s.å.. I juli 2007 ble utøvelsesforskriften endret slik at Fiskeridirektoratet kunne bestemme at minstemålet på 35 cm ikke lenger skulle gjelde når det i det gjeldende området var beregnet oppfisket 6 000 tonn sei under 40 cm s.å. Dispensasjonskvantumet fra gjeldende minstemål ble med andre ord doblet sammenlignet med det opprinnelig fastsatte kvantum.

Reguleringen av seinotfisket i sør har holdt seg stabil gjennom flere år. Bestanden forvaltes i fellesskap med EU, og totalkvoten for Nordsjøen og Skagerrak fastsettes gjennom årlige forhandlinger. Gruppekvoten for seinot, som tidligere var høyere, har vært begrenset til 5 500 tonn fra og med 2002. Med virkning fra 1. januar 2009 ble minstemålbestemmelsen for fisket etter sei i Skagerrak på 30 cm opphevet og et generelt minstemål på 40 cm sør for 62°N ble innført. For at det tradisjonelle notfisket skulle kunne fortsette er det etablert et unntak med et minstemål på 32 cm sør for 62°N innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene. For å begrense uttaket fikk Fiskeridirektoratet i september 2009 myndighet til å forby fisket etter blant annet sei under 35 cm i visse områder sør for 62°N i henhold til utøvelsesforskriften § 47 (2).

Minstemålbestemmelsene gjelder ikke for sei til bruk i egen husholdning eller til agnbruk. De gjelder heller ikke for arrangement i regi av fiskeforeninger hvor bare barn og unge kan delta

Det er dessuten fastsatt hvor mye sei under minstemål man kan ha i de enkelte fangster (se §§ 45 og 46 i utøvelsesforskriften).

Som redegjørelsen her viser har avveiningen med hensyn til minstemål for sei helt siden 1980 vært å sette minstemålet så høyt som mulig, likevel slik at dette ikke skulle medføre at notfisket måtte avvikles. For notfisket sør for 62°N, der notfisket har det minst rasjonelle beskatningsmønsteret, er det i tillegg satt et særskilt tak for å begrense fisket. De mange unntak som i årenes løp er gitt fra minstemålsbestemmelsene illustrerer også at det i praksis har lite for seg å sette minstemålene "for høyt" med mindre en vil gå til det skritt å avvikle notfisket på hele eller deler av kysten.

Kvoteutnyttelse av sei fisket med not – perioden 2007 - 2012

Foruten regulering av selve minstemålet har fisket etter sei med not nord for 62°N blitt regulert med en egen gruppekvote som i sin tur har blitt fordelt med maksimalkvoter etter fartøylengde. Fisket med seinot har tidvis også vært gjenstand for periodisering. Sør for 62°N har fisket etter sei med not vært regulert med fritt fiske innenfor gruppekvoten. Gruppeknoten på fisket etter sei med not sør for 62°N har gjennom årene blitt redusert for så å stabilisere seg de senere år. Eksempelvis var seinotkvoten i 1991 på 11 000 tonn, mens den fra og med 2002 til i dag har vært fastsatt til 5 500 tonn.

Mens kvoteutnyttelsen av fisket med not sør for 62°N har vært relativt lav (tabell 1), har kvoteutnyttelsen nord for 62°N (tabell 2) særlig fra og med 2010 økt kraftig. Noe av forklaringen kan være at gruppekvoten på seinot i samme periode har gått ned. I 2007, 2008 og 2009 ble maksimalkvoten på seinotfiske nord for 62°N økt flere ganger i løpet av reguleringsåret før fisket til slutt ble sluppet fritt henholdsvis i begynnelsen av september, september og august. I 2010 kom økningen av maksimalkvotene først i september, og i november ble det besluttet å slippe fisket fritt. I 2011 ønsket Fiskeridirektoratet å stoppe notfisket da gruppekvoten var beregnet oppfisket i begynnelsen av august, men FKD besluttet å la fisket fortsette noen uker til og fisket ble stoppet i begynnelsen av september. Også i 2012 ønsket Fiskeridirektoratet å stoppe notfisket etter sei da gruppekvoten var beregnet oppfisket i begynnelsen av august, men FKD besluttet å la fisket fortsette.

Tabell 2 viser at seinotkvoten nord for 62°N ble overfisket med mellom 17 % og 22 % i perioden 2010 til og med 2012. I den samme periode ble totalkvoten på sei nord for 62°N utnyttet med 95 % (2010), 95 % (2011) og 78 % (2012), noe som innebærer at notfartøylene fisket av kvoten til de konvensjonelle fartøylene.

Tabell 1: Oversikt over kvoteutnyttelse av sei med not sør for 62°N i årene 2007- 2012

Fangst og kvote	År					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvote	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
Fangst	2 546	1 678	3 185	3 090	2 814	4 715
Rest	2 954	3 822	2 315	2 410	2 686	785
Utnyttelse	46 %	31 %	58 %	56 %	51 %	86 %

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013.

Tabell 2: Oversikt over kvoteutnyttelse av sei med not nord for 62°N i årene 2007- 2012

Fangst og kvote	År					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvote	50 231	56 250	50 750	45 250	37 500	35 500
Fangst	40 225	38 636	34 356	54 032	43 808	43 134
Rest	10 006	17 614	16 394	-8 782	-6 308	-7 634
Utnyttelse	80 %	69 %	68 %	119 %	117 %	122 %

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

Geografisk fordeling av fangst for sei fisket med not

Tabell 3 og 4 viser fangst fordelt på område henholdsvis sør og nord for 62°N. I sør er det i all hovedsak på Vestlandet, i hovedområde 28 at fisket foregår, mens det i nord hovedsakelig er i Øst- og Vest-Finnmark sammen med Storegga – Frøyabanken det fiskes etter sei med not.

Tabell 3: Fangst av sei fisket med not fordelt på hovedområde sør for 62°N

Fangstområde	År					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
08	1 087	730	630	170	524	942
28	1 283	908	2 537	2 917	2 278	3 740
Annet/uoppgitt	176	40	18	3	12	33
Totalt	2 546	1 678	3 185	3 090	2 814	4 715

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

Tabell 4: Fangst (tonn) av fartøy med seinottillatelse/konsesjon fordelt på hovedområde nord for 62°N

Fangstområde	År					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
00	113	307	223	348	10	1
03	7 542	8 370	7 330	10 144	8 956	10 022
04	17 659	19 091	19 182	32 388	16 401	18 777
05	3 636	240	217	226	943	1 910
06	667	1 053	830	2 580	5 140	3 844
07	10 560	9 280	6 574	8 252	12 356	8 579
Annet/uoppgitt	49	294	1	94	2	2
Totalt	40 225	38 636	34 356	54 032	43 808	43 134

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

Antall fartøy som fisker etter sei med not med landinger over 2 tonn har fra og med 2009 holdt seg stabilt i sør i begge hovedområdene (tabell 5). I nord har det totale antall seinotfartøy med landinger over 2 tonn gått ned etter 2010 (tabell 6).

Tabell 5: Antall fartøy som fisker sei med not med landinger av over 2 tonn fordelt på område og år sør for 62°N

Fangstområde	År					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
08	19	22	10	8	7	11
28	17	8	14	10	8	11
Totalt*	32	27	22	17	14	19

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

*Totaltallet viser antall fartøy som har hatt landinger på over 2 tonn sør for 62°N. Enkelte av fartøyene fisker i flere hovedområder i løpet av ett år, noe som gjør at totaltallet vil avvike fra summen av antall fartøy som har fisket i de enkelte hovedområdene

Tabell 6: Antall fartøy som fisker sei med not med landinger over 2 tonn fordelt på område og år (nord)

Fangstområde	År					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
00	3	3	2	6	0	0
03	36	31	29	40	36	29
04	50	36	29	52	45	47
05	33	7	4	11	18	17
06	14	15	13	16	26	25
07	38	34	28	28	32	29
Annet/uoppgitt	2	2	0	1	0	0
Totalt*	92	76	58	86	90	81

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

*Totaltallet viser antall fartøy som har hatt landinger på over 2 tonn nord for 62°N. Enkelte av fartøyene fisker i flere hovedområder i løpet av ett år, noe som gjør at totaltallet vil avvike fra summen av antall fartøy som har fisket i de enkelte hovedområdene

Tabell 7 viser antall fartøy sør og nord for 62°N som har fisket mer enn 50 tonn sei med not i løpet av ett år med en viss andel av inntekt fra seinotfisket. Tabellen viser at en ikke ubetydelig andel av seinotfiskerne får mer enn en fjerdedel av inntekten sin fra fisket etter sei med not.

Tabell 7: Antall fartøy som har fisket mer enn 50 tonn sei med not i løpet av ett år med en viss andel av inntekt fra seinotfisket

Antall fartøy med hhv 25 % og 50 % andel av total førstehandsverdi fra seinotfisket	År					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
25 % andel eller høyere	21	11	18	24	22	22
50 % andel eller høyere	3	1	4	2	3	1

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

Tabellen skiller ikke mellom fangst nord for og sør for 62°N siden enkelte av fartøyene fisker både nord for og sør for 62°N i løpet av ett år

KONSEKVENSER AV ET ØKT MINSTEMÅL

Fiskeridirektoratet legger til grunn at en økning av minstemålet på sei i realiteten vil innebære at notflåten sør for 62°N og en stor del av notflåten nord for 62°N ikke vil kunne fortsette å fiske etter sei med not. Som følge av seiens vandringsmønster seinotfiske nord for 62°N sannsynligvis bare være gjennomførbart i noen områder og i kortere intervaller i løpet av året.

En økning av minstemålet vil medføre en lavere beskatning på småsei, og dermed endre beskatningsmønsteret i fisket. Som nevnt tidligere i høringen er imidlertid bestanden på nordøstarktisk sei og nordsjøsei i god forfatning, og de foreliggende høstningsreglene regulerer beskatningsgraden gjennom gitte aggregerte fiskedødeligheter. Økning av minstemål vil ha en viss positiv effekt på seibestanden og forventet langtidsutbytte. Denne effekten vil imidlertid ikke være veldig stor så lenge bestandene er godt regulert gjennom høstningsreglene. I svar på bestilling fra FKD av 30. oktober 2009 vurderte Havforskningsinstituttet minstemålene for sei i norske farvann og hvilket høstingspotensial det er av denne ressursen (vedlagt). Havforskningsinstituttet konkluderte her med at gevinsten i form av et øket langtidsutbytte ved å øke minstemålet til 45 cm på hele kysten nord for 62°N neppe er mer enn 5 %. Sør for Stad utgjør notfangstene en så liten andel av totalfangsten at endringen har liten betydning for langtidsutbyttet.

En økning som foreslått i høringsnotatet vil bety store problemer med avviklingen av fisket langs hele kysten. Vi viser her til lengdefordelingene som ble oversendt i brev fra Havforskningsinstituttet til FKD som svar på bestilling av 30. sept. 2009. Lengdefordelingene viser at med et generelt minstemål på 45 cm nord for 62°N vil det være vanskelig å gjennomføre et notfiske, selv om man skulle tillate 30 % innblanding av fisk under minstemål. Generelt er det slik at størrelsen på fisken øker jo lengre nord en kommer. Men selv ikke i Øst-Finnmark viser det seg at et fiske med 45 cm minstemål vil kunne foregå uten problemer. I 8 av 18 kvartal i perioden 2000 – 2008 vil notfisket komme i konflikt med den foreslåtte minstemålsbestemmelsen.

Dersom store deler av notfisket må avvikles, vil det medføre at seien må tas med andre redskap. Historiske fangstdata viser at konvensjonelle redskap ikke har vært i stand til å ta tildelte kvoter de senere år (se tabell 8 og 9). I praksis vil notflåten neppe i stor grad legge om til garn eller andre konvensjonell redskap. En større andel av totalfangsten vil dermed måtte fiskes med trål. Selv om trål har et noe gunstigere beskatningsmønster enn not vil de positive effektene være små sett i forhold til de betydelige negative omstillings- og omfordelingseffektene som den foreslåtte økning av minstemålet vil medføre.

Tabell 8: Kvoteutnyttelse for de enkelte fartøygruppene i fisket etter sei nord for 62°N i perioden 2007-2012

Fartøygruppe		År					
		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Not	Kvote	50 231	56 250	50 750	45 250	37 500	35 500
	Fangst	40 225	38 636	34 356	54 032	43 808	43 134
	Restkvote	10 006	17 614	16 394	-8 782	-6 308	-7 634
Trål	Kvote	74 232	82 250	75 110	66 970	55 500	52 540
	Fangst	80 708	71 350	60 790	65 225	53 365	53 680
	Restkvote	-6 476	10 900	14 320	1 745	2 135	-1 140
Konvensjonelle fartøy	Kvote	76 352	85 500	77 140	68 780	57 000	53 960
	Fangst	56 274	52 018	45 652	53 782	44 139	44 239
	Restkvote	20 078	33 482	31 488	14 998	12 861	9 721
Totalt (inkl. forskning, agn, rekreasjons- og ungdomsfiske)	Kvote	200 925	226 150	204 150	182 950	151 950	145 200
	Fangst	178 819	165 910	144 265	174 608	143 669	144 052
	Restkvote	22 106	60 240	59 885	8 342	8 281	1 148

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

Tabell 9: Kvoteutnyttelse for de enkelte fartøygruppene i fisket etter sei sør for 62°N i perioden 2007-2012

Fartøygruppe		År					
		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Not	Kvote	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
	Fangst	2 546	1 678	3 185	3 090	2 814	4 715
	Restkvote	2 954	3 822	2 315	2 410	2 686	785
Trål	Kvote	47 835	54 626	49 436	42 813	34 847	26 916
	Fangst	41 925	54 905	47 969	43 532	38 170	22 758
	Restkvote	5 910	-279	1 467	-719	-3 323	4 158
Konvensjonelle	Kvote	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
	Fangst	5 372	4 745	6 133	6 051	6 120	5 822
	Restkvote	2 628	3 255	1 867	1 949	1 880	2 178
Totalt (inkl. forskning, agn og fritidsfiske)	Kvote	61 335	68 376	63 186	56 563	48 597	40 666
	Fangst	49 837	61 328	57 195	52 673	47 105	33 295
	Restkvote	11 498	7 048	5 991	3 890	1 492	7 371

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister den 7. mars 2013

I tillegg til at en økning av minstemålet vil kunne medføre et være eller ikke-være for fartøyene som fisker etter sei med not både sør og nord for 62°N, vil økningen også få store konsekvenser for enkelte bedrifter som tradisjonelt har fått mye av råstoffet sitt fra seinotfartøyene. Sei fisket med not har lavere pris (førstehåndsverdi) enn sei fisket med trål eller konvensjonelt redskap, blant annet fordi størrelsen på seien er noe mindre. Dette bidrar til at det er et rimelig råstoff som også små

bedrifter vil kunne utnytte og tjene penger på, og på den måten bidra til sysselsetting i flere små kystsamfunn. Bulandet er et eksempel på et av områdene som er avhengig av notfanget sei. Her har hjørnestensbedriften Bulandet Fiskeindustri AS spesialisert seg mot filetproduksjon av sei, og er således ekstra sårbar dersom seinotflåten forsvinner.

ALTERNATIVE LØSNINGER TIL ØKT MINSTEMÅL

Den historiske gjennomgang av regulering, praksis og kvoteutnyttelse tidligere i høringssvaret viser at det gjentatte ganger de siste årene har blitt foretatt en lemping på reguleringen av sei til fordel for fartøy som fisker sei med not. Denne lempingen har rettet seg mot både å tillate fiske under minstemål, og tillatelse til å fiske ut over gruppekvoten.

Da bestemmelsen i utøvelsesforskriften § 43 nr 16 c strekpunkt 3 vedrørende fiske av 3 000 tonn notsei innenfor området mellom 66°33'N og 62°N i sin tid ble innført, innebar den at størrelsen på seien ikke ble vurdert. Når 3 000 tonn notsei var fisket i det aktuelle området ble minstemålet hevet. Senere har regelen blitt endret på en slik måte at minstemålet på 35 cm ikke lenger skal gjelde når 3 000 tonn sei under 40 cm har blitt oppfisket. Endringen har medført kontrollutfordringer, og det har i praksis vist seg mer enn vanskelig å få oversikt over hvor mye sei under minstemål som faktisk er fisket. Dersom bestemmelsen får sin opprinnelige form vil det kunne bidra til å gjøre det lettere å få oversikt over oppfisket sei under minstemål, og det vil også være lettere å utøve kontroll i forbindelse med enkeltfangster da fartøyene ikke vil kunne ha sei under minstemål når kvantumet på 3 000 tonn er beregnet oppfisket. Bedre kontroll vil også bidra til bedre mulighet til å sikre seibestanden.

Etter utøvelsesforskriften § 46 (3) er det adgang til å ha inntil 30 % sei under minstemål i antall i de enkelte fangster ved fiske etter sei med not nord for 62°N i de områdene der minstemålet på notfisket sei er 40 cm eller høyere. En reduksjon av tillatt prosent under minstemål i enkelte områder vil kunne bidra til å bedre beskatningsmønsteret. En lavere prosentsats vil imidlertid gjøre det vanskelig i perioder å fiske med seinot.

KONKLUSJON

Diskusjonen om minstemål på sei har vært oppe gjentatte ganger de siste 30 årene. Ulike konsekvenser av en slik økning er således behørig utredet. Vi registrerer at en økning av minstemålet på sei vil kunne gi en gevinst i form av økt langtidsutbytte. Effekten vil likevel være begrenset. Samtidig vil en økning av minstemål i praksis innebære en avvikling av seinotfisket på store deler av kysten opp til Troms. Det vil også gi sterke driftsmessige begrensninger i notfisket utenfor Finnmark.

Fiskeridirektoratet mener derfor at det må tas i bruk andre virkemidler for å forvalte seibestanden på en mest mulig bærekraftig og lønnsom måte over tid, samtidig som det også tas hensyn til ulike kystsamfunn og aktørene i næringen. Gjennomgangen av reguleringen viser at det flere ganger har vært et behov for å lempe på det opprinnelig fastsatte opplegget. Det har blitt gitt dispensasjoner fra minstemålet på sei, og notfartøyene har fått fiske ut over gruppekvote flere år på rad.

Med de betydelige negative konsekvenser som en økning av minstemålet for sei vil måtte utløse, veid opp mot begrensede gevinster i form av økt langtidsutbytte, vil Fiskeridirektoratet ikke anbefale en økning av minstemålet.

For å få et bedre beskatningsmønster foreslår vi:

- Notgruppen får ikke fiske ut over sin gruppekvote nord for 62°N. For å styrke bestanden kan ubenyttet kvote fra konvensjonell gruppe bli stående i sjøen.
- Gjeninnfører den opprinnelige dispensasjonsregelen slik at dispensasjonen fra 40 cm minstemål i området mellom 66°33'N og 62°N i henhold til utøvelsesforskriften § 43 nr 16 c) strekpunkt 3 opphører når de første 3000 tonn er oppfisket, uavhengig av faktisk størrelsessammensetning i fangstene
- Vurderer en reduksjon av tillatt innblanding under minstemål ved fiske etter sei med not nord for 62°N i de områder hvor minstemålet er 40 cm eller høyere jf utøvelsesforskriften § 46 (3).

Med hilsen

Liv Holmefjord
fiskeridirektør

Aksel Eikemo
direktør

